

	Силабус курсу Політичні інститути, партійні системи та лідерство		
	Ступінь вищої освіти – бакалавр Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність: 052 Політологія Освітньо-професійна програма «Міжнародні та регіональні політичні комунікації»		
	Рік навчання: III Семестр: VI		
	Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська		

Керівник курсу

ПІП	к.іст.н., ст.викл. Полич Мар'яна Іванівна
Контактна інформація	m.polych@wunu.edu.ua

Опис дисципліни

Дисципліна «Політичні інститути, партійні системи та лідерство» має на меті сформувати у здобувачів здатність аналізувати та оцінювати політико-правову природу основних процесів, пов'язаних з існуванням держави як самостійного суб'єкта. Вміти аналізувати політико-географічне положення держав, їх території та кордони, форми правління та державного устрою, адміністративно-територіальний поділ, особливості електоральної географії в країнах світу.

Структура курсу

№ п/п	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Держава. Поняття та суть	Знати суть, функції та ознаки держави. Вміти аналізувати історичні аспекти створення держав.	Тести, питання
2	Форми політико-територіального устрою	Мати розуміння сутності щодо форм територіального устрою та адміністративно-територіальних реформ у країнах Європи.	Тести, питання
3	Політичні системи і режими	Вміти аналізувати механізми функціонування та характер впливу політичних режимів і систем в умовах трансформації сучасного геопростору та формування нового світового порядку.	Тести, питання
4	Сутність правової держави	Здійснювати аналіз основних правових засад політичних інститутів та процесів правової держави.	Тести, питання, кейси
5	Громадянське суспільство, як інститут розвитку держави	Вміти аналізувати особливості становлення та розвитку інституту громадянського суспільства, як основоположного елементу демократичної держави.	Тести, питання

6	Політичний процес. Політична діяльність і політичні відносини	Знати методи аналізу та форми існування аналізу політичного процесу. Розуміти причини виникнення і способи розв'язання суперечностей: компроміс і конфлікт.	Тести, питання
7	Інститут виборів. Виборчі системи. Електоральний процес у демократичному суспільстві	Володіти знаннями щодо інституту виборів, видів виборів та особливостей виборчого процесу у країнах Європи.	Питання, кейси
8	Інститут місцевого самоврядування. Міське самоврядування, як елемент розвитку держави	Вміти детально аналізувати інститут місцевого самоврядування в умовах проведення реформи децентралізації.	Тести, питання
9	Процес інтеграції України у Європейський Союз	Вміти аналізувати процеси інтеграції України до Європейського Союзу. Детально аналізувати умови усі етапи та окремі елементи Угоди про асоціацію.	Тести, питання
10	Національна безпека України, як основа інтеграційних процесів	Розуміти сутність поняття «національна безпека» та вміти аналізувати діяльність інституцій, які безпосередньо відповідають за національну безпеку України.	Тести, питання, кейси

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Артьомов І.В., Віднянський С.В. та ін. Європейська та євроатлантична інтеграція України: стан і перспективи реалізації (2014-2022 рр.): монографія. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2022. 284 с.
2. Бортніков В.І. Дискурс парадоксальної політичної участі громадян в розвитку демократії. *Політологічний вісник: збірник наукових праць*. Київський національний університет імені Тараса Шевченка. К.: ТОВ «Вадекс», 2023. Вип. 90. С. 202-215с.
3. Глобалізація та політика національної безпеки. К.: Вид.Центр навч. л-ри.,2021.408с.
4. Державознавство: підручник / Володимир Сухонос, Віктор Сухонос, Анатолій Куліш, Руслан Білокінь; за ред. Володимира Сухоноса. Суми: Університетська книга, 2021. 493 с.
5. Єрмолаєв В. М. Історія держави і права України : підручник . 2-ге вид., допов. та розшир. Харків : Право, 2025. 496 с.
6. Забезпечення національної безпеки за основними напрямками життєдіяльності України: навчальний посібник: у 2-х ч.: Ч. I / В. А. Омельчук, М. П. Стрельбицький, С. Г. Гордієнко та ін.; за заг. ред. А. М. Кислого і М.П. Стрельбицького. Київ : Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2021. 304 с.
7. Кириченко В. М. Політичні системи світу. Кредитно-модульний курс: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2022. 218 с.
8. Корсунський С. Зовнішня політика в епоху трансформацій. К.; Vivat, 2020. 256 с.
9. Міжнародна політологія: навч. посіб. / Бульбенюк С. С., Гапоненко В. А., Довганик Н. М. та ін.; Київ : КНЕУ, 2022. 290 с.
10. Монастирський Г. Л., Волосяк М. В. Гармонізація соціальних та економічних складових розвитку інфраструктури територіальних громад. *Проблеми економіки*. 2023. № 1 (55). С. 86-95.
11. Найчук А.В., Маркітанов В.Ю. Політична теорія держави : навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. 92 с.
12. Неліпа Д. В. Системний аналіз в політології: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2023, 304 с
13. Остапець Ю. Політичні партії і партійні системи. / Ю.Остапець, А.Ключкович, Я. Ярош./ Основи громадянського суспільства та політичних знань: навч.посіб. Суми: Унів. кн., 2023.

14. Політична модернізація та транзитивні процеси. [Електронний ресурс] : електрон. метод. рекомендації до вивчення курсу «Політична модернізація та транзитивні процеси» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / уклад. А.В. Кройтор. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І.І.Мечникова, 2023. 56 с.
15. Політичне лідерство : навчальний посібник / В. А. Гапоненко, С. С. Бульбенюк, Н. М. Довганик та ін. К.: КНЕУ, 2021. 324 с.
16. Політичні партії і вибори : українські та світові практики : зб. ст. і тез за результатами міжнародної наукової конференції «Партійно-виборчі процеси та тренди в контексті євроінтеграції, трансформації, суспільно-політичних криз і війни : Україна та світ від 2-3 грудня 2022 року / за ред. Анатолія Романюка і Віталія Литвина. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. Вип. 7. 320 с.
17. Романюк А. Еволюція політичних інститутів. Коли і за яких обставин сформувалися політичні інститути?: навч.посібник. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2025.184 с.
18. Сучасний унітаризм: доктрина і практика : монографія. До 30- річчя незалежності України / Ю. С. Шемшученко, О. В. Скрипнюк, О. В. Батанов та ін. ; за ред. Ю. С. Шемшученко. Київ : Юрид. думка, 2021. 514 с.
19. Томахів В. Я. Політичні трансформації в європейських національних державах у контексті глобалізаційних процесів. / Трансформація суспільних відносин в Україні в умовах децентралізації публічної влади (соціально-філософський та політологічний аспект). монографія. Тернопіль: ЗУНУ, 2025 р.

Політика оцінювання

• **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету (інституту) за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

• **Політика щодо академічної доброчесності:** Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів заборонено.

• **Політика щодо відвідування:** За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Політичні інститути, партійні системи та лідерство» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	20%	20%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінги	Самостійна робота
Оцінка визначається як середнє арифметичне з усіх оцінок отриманих за теми на практичних заняттях	Модульна письмова робота.	Оцінка визначається як середнє арифметичне з усіх оцінок отриманих за теми на практичних заняттях	Модульна письмова робота.	Оцінка за тренінг визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих під час виконання тренінгу	Оцінка за самостійну роботу визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих за виконання завдань самостійної роботи

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Відмінно
B	85-89	Добре
C	75-84	Добре
D	65-74	Задовільно
E	60-64	Достатньо
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом